

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

В.М. Нагаєв

Педагогіка вищої школи

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальностей: 201 – «Агрономія», 202 – «Захист і карантин рослин»,
101 – «Екологія», 091 – «Біологія», 051 – «Економіка», 073 – «Менеджмент»

Харків – 2019

УДК 378.014 (447) (075.8)

ББК Ч 484 (4Укр) ло я 7

Н 16

*Рекомендовано до видання вченою радою Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва
(протокол № 4 від 15 травня 2017 р.)*

Рецензенти:

Т.В. Колбіна – д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов та перекладу ХНЕУ ім. Семена Кузнеця;

В. М. Олексенко – д-р пед. наук, професор кафедри фізики та вищої математики ХНАУ ім. В.В.Докучаєва.

Нагаєв В.М.

Н 16 Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. – Х.: «Стильна типографія», 2019. – 267 с.

ISBN 966–364–368-4

Навчальний посібник висвітлює теоретичні, методичні та методологічні основи навчально-виховного процесу в контексті адаптації вищої школи України до Болонських стандартів. Навчальний посібник викладено за модульним принципом і призначений для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальностей: 201 – «Агрономія», 202 – «Захист і карантин рослин», 101 – «Екологія», 091 – «Біологія», 051 – «Економіка», 073 – «Менеджмент». Може бути використаний для здобувачів інших спеціальностей, для слухачів післявузівської підготовки, у системі дистанційного навчання для самостійного вивчення окремих розділів дисципліни аспірантами та викладачами.

УДК 378.014 (447) (075.8)

ББК Ч 484 (4Укр) ло я 7

© В.М. Нагаєв, 2019.

© Стильна типографія, 2019.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ	7
1.1. Теоретичні основи курсу «Педагогіка вищої школи»	8
1.2. Структура вищої освіти, рівні підготовки фахівців, система вищих навчальних закладів	14
1.3. Педагогічна система та її складники	19
1.4. Зміст освіти	23
1.5. Професійна підготовка фахівців в системі вищої освіти	25
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	34
2. РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	35
2.1. Історія розвитку вищої освіти в Україні	36
2.2. Особливості систем вищої освіти у країнах Європи, Азії та Америки	42
2.3. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти	56
2.4. Концепція розвитку вищої освіти України відповідно вимог Болонського процесу	60
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	68
3. ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ	69
3.1. Основні поняття й категорії дидактики вищої школи	70
3.2. Педагогічний процес	73
3.3. Наукові закони, закономірності та принципи дидактики	78
3.4. Методи та форми навчання у вищій школі	82
3.5. Дидактичні засоби навчання	87
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	93
4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	94
4.1. Методичне забезпечення організації навчально-виховного процесу ...	95
4.2. Організація аудиторної роботи зі студентами	100
4.3. Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів	102
4.4. Організація навчально-дослідної роботи студентів	107
4.5. Форми виховної роботи зі студентами	117
4.6. Організація праці викладача	123
4.7. Роль кафедри в організації навчально-виховного процесу	125
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	130

5. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	131
5.1. Методика читання лекцій	132
5.2. Методика проведення практичних і семінарських занять	138
5.3. Методика оцінки знань, вмінь та навичок здобувачів	145
5.4. Методичні основи організації тестового контролю знань.....	153
5.5. Методика курсового і дипломного проектування	159
5.6. Методика організації практичної підготовки майбутніх фахівців	165
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	<i>170</i>
6. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	171
6.1. Педагогічні підходи щодо активізації навчально-виховного процесу	172
6.2. Методи та форми активізації початкової діяльності здобувачів	176
6.3. Організація проблемного навчання.....	181
6.4. Дидактичні ігри як метод активного навчання та виховання	183
6.5. Педагогічна творчість як методична основа формування творчої особистості фахівця.....	194
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	<i>200</i>
7. ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	201
7.1. Поняття педагогічної технології та її класифікація	202
7.2. Кредитно-модульна технологія навчання.....	209
7.3. Дистанційна технологія навчання.....	218
7.4. Проектування педагогічних технологій	224
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	<i>235</i>
8. ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗДОБУВАЧІВ	236
8.1. Концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю студентів.....	237
8.2. Педагогічні закономірності та принципи управління навчально-творчою діяльністю студентів.....	247
8.3. Дворівнева педагогічна технологія управління навчально-творчою діяльністю студентів.....	253
<i>Питання для самоконтролю знань</i>	<i>262</i>
ЛІТЕРАТУРА	263

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

В.М. Нагаєв

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

*Рекомендовано
Міністерством аграрної політики України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації
з напрямку підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»*

(лист № 37-128-13/17957 від 24.11.2014 р.)

Харків – 2015

УДК 378.014 (447) (075.8)

ББК Ч 484 (4Укр) ло я 7

Н 16

Рецензенти:

О.В. Діденко – д-р пед. наук, професор, заступник директора з наукової роботи інституту професійно-технічної освіти НАПН України;

Т.В. Колбіна – д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов та перекладу ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця;

О.В. Ульянченко – член-кореспондент НААН, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри виробничого менеджменту та агробізнесу ХНАУ ім. В.В.Докучаєва.

Нагаєв В.М.

Н 16 Університетська освіта: Навчальний посібник. – Х.: Щедра садиба плюс, 2015. – 218 с.

ISBN 978–617–7225-63-7

Навчальний посібник висвітлює теоретичні, методичні і методологічні основи навчально-виховного процесу в контексті адаптації вищої освіти України до Болонських стандартів. У додатках наведено авторську програму навчальної практики студентів напряму підготовки «Економіка підприємства», адаптовану до вимог Європейської кредитно-трансферної системи.

Навчальний посібник викладено за модульним принципом і призначений для студентів напряму підготовки «Економіка підприємства» вищих навчальних аграрних закладів. Може бути використаний для студентів інших спеціальностей, для слухачів післявузівської підготовки, у системі дистанційного навчання для самостійного вивчення окремих розділів дисципліни аспірантами і викладачами.

УДК 378.014 (447) (075.8)

ББК Ч 484 (4Укр) ло я 7

ЗМІСТ

ВСТУП	3
 Тема 1. УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	
1.1. Історія університетської освіти в Україні.....	5
1.2. Особливості систем вищої освіти в країнах Європи, Азії та Америки.....	13
1.3. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти.....	28
1.4. Концепція розвитку університетської освіти в Україні та її адаптація до вимог Болонського процесу.....	32
1.5. Кредитно-модульн технологія навчання.....	37
 Тема 2. ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ ТА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ	
2.1. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в контексті підготовки фахівців економічного профілю.....	44
2.2. Модель формування гуманістичних цінностей у фаховій підготовці спеціалістів.....	50
2.3. Педагогічна система вищого навчального закладу.....	53
2.4. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів.....	58
2.5. Вимоги до фахівців вищої освіти, професійно-кваліфікаційна модель менеджера-економіста.....	62
 Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	
3.1. Навчально-методичний комплекс спеціальності.....	70
3.2. Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани.....	72
3.3. Організація навчальної роботи студентів.....	75
3.4. Організація індивідуальної та самостійної роботи студентів.....	83
3.5. Організація навчально-дослідної роботи студентів	87
3.5. Роль кафедри в організації навчального процесу.....	103
 Розділ 4. ФАХОВА ПІДГОТОВКА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ: ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ	
4.1. Концепція підготовки фахівців в системі економічної освіти.....	109
4.2. Лекція, її структура та вимоги до проведення.....	115
4.3. Практичні та семінарські заняття.....	119
4.4. Оцінка знань, вмінь та навичок студентів.....	123

4.5. Курсове і дипломне проектування.....	135
4.6. Практична підготовка фахівців.....	141

Тема 5. БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ: ПОРЯДОК ТА ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ЇЇ ФОНДАМИ

5.1. Бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення студентів.....	148
5.2. Основні завдання та функції бібліотеки.....	151
5.3. Управління бібліотекою університету.....	154
5.4. Правила користування бібліотекою.....	156

Тема 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ІНФРАСТРУКТУРА УНІВЕРСИТЕТУ

6.1. Функції соціально-культурної інфраструктури університету.....	162
6.2. Складові соціально-культурної інфраструктури ВНЗ.....	165
6.3. Іститут кураторства в університеті.....	169
6.4. Концепція виховної роботи в університеті.....	173

Тема 7. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК НЕВІД`ЄМНА СКЛАДОВА ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Мета та завдання, права та обов'язки органів студентського самоврядування.....	179
7.2. Організація студентського самоврядування на рівні вищого навчального закладу, факультету, гуртожитку.....	184
7.3. Студентське наукове товариство.....	187
7.4. Об'єднана рада студентського самоврядування.....	190

ЛІТЕРАТУРА	196
ДОДАТКИ	199

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

В.М. Нагаєв

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів
(лист № 14/18-Г-414 від 04.07.2006 р.)*

Київ – 2007

УДК 378.014 (447) (075.8)

ББК Ч 484 (4Укр) ло я 7

Н 16

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів
(лист № 14/18-Г-414 від 04.07.2006 р.)*

Рецензенти:

Т.О. Дмитренко – д-р пед. наук, професор кафедри соціальної педагогіки ХНПУ ім. Г.С. Сковороди,

О.Г. Романовський – д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами, проректор з науково-педагогічної роботи НТУ „Харківський політехнічний інститут”;

М.О. Бєсєдін – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій ХНАУ ім. В.В.Докучаєва;

М.М. Турченко - канд. екон. наук, професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ ім. П.Василенка.

Нагаєв В.М.

Н 16 Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 241с.

ISBN 966–364–368-4

Навчальний посібник висвітлює теоретичні, методичні і методологічні основи дидактики викладання навчальних дисциплін у контексті адаптації вищої освіти України до Болонського процесу. У додатках наведено авторську програму навчального курсу за кредитно-модульною технологією навчання, адаптовану до вимог Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Навчальний посібник викладено за модульним принципом і призначений для студентів магістратури економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Може бути використаний у системі дистанційного навчання та післявузівської підготовки для самостійного вивчення окремих розділів дисципліни аспірантами і викладачами, які удосконалюють навчальний процес за принципами сучасної дидактики.

УДК 378.014 (447) (075.8)

ББК Ч 484 (4Укр) ло я 7

ISBN 966–364–368-4

© В.М. Нагаєв, 2006.

© Центр навчальної літератури, 2006.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1. ОСВІТНЯ ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ	8
1.1. Концептуальні напрямки розвитку вищої освіти в Україні	8
1.2. Особливості систем вищої освіти у країнах Європи, Азії та Америки	9
1.3. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти	11
1.4. Адаптація вищої освіти України до вимог Болонського процесу	15
Питання для самоконтролю знань	17
Розділ 2. ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	18
2.1. Концепція підготовки управлінських кадрів в системі економічної освіти	18
2.2. Дидактичні основи педагогічного процесу	23
2.3. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів	27
2.4. Вимоги до управлінських кадрів вищої освіти, професійно- кваліфікаційна модель менеджера-економіста	31
Питання для самоконтролю знань	36
Розділ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ	37
3.1. Навчально-методичний комплекс за спеціальністю „Менеджмент організацій”	37
3.2. Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани	39
3.3. Організація аудиторної роботи зі студентами	46
3.4. Організація праці викладача	47
3.5. Роль кафедри в організації навчального процесу	51
Питання для самоконтролю знань	57
Розділ 4. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	58
4.1. Методика читання лекцій	58
4.2. Методика проведення практичних і семінарських занять	67
4.3. Методика оцінки знань, вмінь та навичок (приймання іспитів і заліків)	76
4.4. Методика організації курсового і дипломного проектування	92
4.5. Організація практичної підготовки майбутніх спеціалістів	97
4.6. Організація самостійної та індивідуальної роботи	

студентів	105
Питання для самоконтролю знань	110
Розділ 5. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АКТИВІЗАЦІЇ	
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	111
5.1. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання	111
5.2. Методи та форми активізації навчального процесу	115
5.3. Організація проблемного навчання	120
5.4. Дистанційна система освіти	122
Питання для самоконтролю знань	128
Розділ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЇ ТА	
КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ.....	129
6.1. Відмінні риси модульного навчання	129
6.2. Принципи модульного навчання	132
6.3. Методика побудови модульних програм	135
6.4. Формування змісту модулів	142
6.5. Створення умов для організації модульного навчання	148
6.6. Положення про модульно-рейтингову технологію	
навчання	159
6.7. Кредитно-модульна технологія навчання	169
Питання для самоконтролю знань	180
Розділ 7. ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ	
НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ (НТД)	181
7.1. Концептуальні основи управління НТД	181
7.2. Педагогічний вплив на розвиток творчої особистості	186
7.3. Технологія управління навчально-творчою діяльністю	192
7.4. Дидактичні ігри в системі управління НТД	198
7.5. Організація навчально-дослідної роботи студентів	212
Питання для самоконтролю знань	226
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	227
ДОДАТКИ	230

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

В. М. НАГАЄВ

***Методологічні засади управління
навчально-творчою діяльністю студентів***

монографія

Харків - 2018

УДК 378.663 (477)
Н 16

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва
(протокол № 4 від 22.11.2017 р.)*

Рецензенти:

М.І.Лазарєв – проректор з наукової роботи УПА (М. Харків),
д-р пед. наук, професор;
Борова Т.А. завідувач педагогіки та іноземної філології ХНЕУ
імені С. Кузнеця, д-р пед., наук, професор;
В.М.Олексенко – професор кафедри фізики та вищої математики
ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, д-р пед. наук, професор.

Нагаєв В.М.

Н 16 Методологічні засади управління навчально-творчою діяльністю
студентів : монографія / В. М. Нагаєв. – Х.:Стильна типографія, 2018. – 151 с.

Монографія є теоретико-експериментальним дослідженням педагогічної проблеми управління навчально-творчою діяльністю (НТД) студентів вищих навчальних закладів. У роботі наведено теоретичні, методичні та методологічні основи управління НТД здобувачів освітніх ступенів. Обґрунтовано систему дидактичних форм і засобів управління НТД та механізми координації у педагогічній системі ВНЗ. Розроблено комплекс науково-методичного забезпечення управління НТД студентів вищих навчальних закладів.

УДК 378.663 (477)

ISBN 966–8457–35-8

© Нагаєв В.М., 2018.
© Стильна типографія, 2018.
© Харківський національний
аграрний університет імені
В.В.Докучаєва, 2018.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
ЯК ОБ'ЄКТА УПРАВЛІННЯ	7	
1.1. Творчість як найвищий рівень діяльності особистості.....	7	
1.2. Структурно-функціональний аналіз навчально-творчої діяльності студентів.....	24	
1.3. Структура творчої особистості студента як суб'єкта управління навчально-творчою діяльністю	40	
1.4. Концепція управління навчально-творчою діяльністю студентів у процесі підготовки майбутніх фахівців	50	
Висновки до першого розділу	65	
РОЗДІЛ II. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОБГРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ		68
2.1. Методологічні аспекти дослідження проблеми управління навчально-творчою діяльністю студентів.....	68	
1. 2.2. Аналіз процесу управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних закладів.....	79	
2.3. Психолого-мотиваційний аспект управління навчально-творчою діяльністю студентів.....	93	
2.4. Математична модель управління процесом формування творчого досвіду студентів.....	108	
2.5. Розробка педагогічної системи управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних закладів.....	116	
Висновки до другого розділу.....	131	
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	134	
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	136	
ЗМІСТ	151	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний аграрний університет Ім. В. В. Докучаєва

В. М. НАГАЄВ

***Дидактичні засади впровадження
дворівневої педагогічної технології
управління навчально-творчою
діяльністю студентів вищих навчальних
аграрних закладів***

монографія

Харків - 2012

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради

Харківського НАУ ім. В.В.Докучаєва (протокл № 1 від 29.02.2012 р.)

Рецензенти:

В.М.Олексенко – завідувач кафедри вищої математики ХНАУ

ім. В.В.Докучаєва, професор, д-р пед. наук;

М.М.Турченко – професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ ім. П.Василенка, канд. екон. наук.

Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів : Монографія. – Х.: ХНАУ, 2012. – 217 с.

Монографія є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми управління навчально-творчою діяльністю (НТД) студентів вищих навчальних аграрних закладів. У роботі наведено дидактичну систему розробки дворівневої педагогічної технології управління НТД студентів на макро- (навчальний заклад) і мікрорівнях (навчальна дисципліна). Обґрунтовано систему дидактичних форм і засобів управління НТД та механізми координації між макро- та мікрорівнями управління. Розроблено комплекс науково-методичного забезпечення управління НТД студентів вищих навчальних аграрних закладів. Результатами експериментальної роботи доведено ефективність упровадження дворівневої педагогічної технології управління НТД та її науково-методичного забезпечення в процесі професійної підготовки фахівців-аграріїв.

© Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва, 2012.

© Нагаєв В.М., 2012.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3	
РОЗДІЛ I. ПРОЕКТУВАННЯ ДВОРІВНЕВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ		9
1.1. Особливості розробки педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів-аграріїв	9	
1.2. Управління самостійною та індивідуальною роботою студентів...	48	
1.3. Управління навчально-дослідною роботою студентів	56	
1.4. Проектування дидактичних форм і засобів за дворівневою педагогічною технологією управління НТД студентів	64	
1.4.1. Ігрові дидактичні моделі управління НТД студентів	64	
1.4.2. Система поетапного контролю НТД студентів-аграріїв з використанням ігрових форм	81	
1.4.3. Організаційні моделі управління НТД студентів	91	
Висновки до першого розділу	99	
РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВ- НОСТІ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ...		105
2.1. Організація педагогічного експерименту, загальна методика дослідження	105	
2.2. Обґрунтування дидактичних напрямів підвищення мотиваційно- орієнтовного складника НТД студентів	119	
2.3. Результати впровадження дворівневої педагогічної технології управління НТД студентів	130	
2.4. Вплив науково-методичного забезпечення управління НТД на розвиток професійно-творчої компетентності фахівців-аграріїв ...	171	
Висновки до другого розділу.....	181	
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	183	
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	188	
ДОДАТКИ	211	

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Факультет менеджменту і економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою факультету
менеджменту і економіки
(протокол № 11 від 18 червня 2019 р.)

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Методичні рекомендації до практичних, семінарських занять та самостійної роботи

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальностей: 201 «Агрономія», 202 «Захист і карантин рослин»,
091 «Біологія», 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 101 «Екологія»

Харків 2019

Укладач: **Нагаєв В.М.**, докт. пед. наук, професор кафедри менеджменту і адміністрування ХНАУ ім. В.В.Докучаєва.

Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації до практичних, семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальностей: 201 «Агрономія», 202 «Захист і карантин рослин», 091 «Біологія», 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 101 «Екологія» / В.М.Нагаєв. – Х.: ХНАУ. – 36 с.

Рецензенти:

Бобловський О. Ю., доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ ім. П. Василенка, канд. філос. наук ;

Білоусько Т. Ю., завідувач кафедри маркетингу, підприємництва і організації виробництва ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, к.е.н., доцент.

Наведено дидактичний матеріал для практичних, семінарських занять та самостійної роботи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальностей: 201 «Агрономія», 202 «Захист і карантин рослин», 091 «Біологія», 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 101 «Екологія» з вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи». Дидактичний матеріал представлено у розрізі змістових модулів за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Зміст методичних рекомендацій містить загальні рекомендації щодо засвоєння курсу, програму дисципліни, плани лекцій, практичних і семінарських занять, рекомендації до самостійної роботи здобувачів, контрольні завдання для самоперевірки знань. З метою підвищення індивідуалізації самостійної роботи методичні рекомендації включають програму виконання індивідуального навчально-дослідного завдання, за якою аспіранти можуть більш детально заглибитися у зміст дисципліни.

Методичні рекомендації містять посилання на авторський електронний навчальний посібник, який є ефективним засобом самостійної та індивідуальної роботи здобувачів в умовах дистанційного навчання.

© Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019.

© В.М.Нагаєв, 2019.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ».....	6
III. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	10
IV.РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	14
V. ВАРІАНТИ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	18
VI. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ	28
VII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ	29
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	34